

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka
tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52
e-mail: pupom@post.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM ZA I PÓŁROCZE 2009 ROKU.

Ostrów Mazowiecka, październik 2009r.

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp.....	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów	5
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów.....	8
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	11
V.	Wnioski.....	16

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2008r. Nr 69 poz. 415 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Od kilkunastu lat bezrobocie stanowi dotkliwy problem społeczny, gospodarczy i polityczny w naszym kraju. Aby go rozwiązać lub choćby złagodzić, konieczne jest prowadzenie prawidłowej i skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów adekwatnych do zakładanych celów. W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy skupić na dostosowaniu systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zawodowe zasobów ludzkich. Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze opracowanie pn. **„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za I półrocze 2009 roku”** ma służyć koordynacji kierunków kształcenia oraz szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy z aktualnymi potrzebami rynku pracy. Aktualnie zachodzi coraz większa konieczność dopasowywania kwalifikacji zawodowych potencjalnych pracowników do wymogów stawianych pod określone miejsce pracy. Monitoring ma usprawnić prowadzenie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy aktywizujących osoby bezrobotne.

Monitoring obejmuje zawody i specjalności, ujęte w dużych grupach zawodowych (kod 2-cyfrowy) oraz elementarnych grupach zawodowych (kod 4-cyfrowy). Zgromadzone informacje opierają się natomiast na danych tabelarycznych zamieszczonych w internetowej aplikacji systemu SI PULS

„Syriusz”, sporządzanych na podstawie zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec I półrocza 2009 roku, wykazanej w badaniu T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu - jest to 1497 osób tj. 31% ogółu osób bezrobotnych, w tym 807 kobiet.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Asystent ekonomiczny – [zawód szkolny: Technik ekonomista]	341902	229	197
2.	Sprzedawca	522107	204	190
3.	Technik mechanik	311502	186	13
4.	Ślusarz	722204	157	5
5.	Krawiec	743304	109	107
6.	Tokarz	722304	92	34
7.	Ekonomista	241102	86	63
8.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	85	62
9.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	723190	83	0
10.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	613101	77	43

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I- półrocza 2009 roku.

Powyższe zestawienie nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec 2008 roku. W dwóch zawodach, (tj. technik ekonomista, sprzedawca) w dalszym ciągu nie zachodzą zmiany i ich wskaźnik pozostał na tym samym wysokim poziomie. W pozostałych zawodach tj. ślusarz, krawiec, tokarz,

ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego oraz rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik] zauważyć można różnice wynikające jedynie w przeszerogowaniu na poszczególnych pozycjach w tabeli. Znaczna liczba bezrobotnych w zawodach technik ekonomista i technik mechanik spowodowana jest zapewne napływem dużej ilości młodych osób - absolwentów kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne. Natomiast wysoki wskaźnik bezrobocia w zawodzie sprzedawca związany jest z dużą rotacją pracowników w sklepach. Zawód ten zaliczany jest także do zawodów, nie wymagających określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku. Natomiast zawody, w których obserwujemy szczególnie duże bezrobocie tj. ślusarz, krawiec czy tokarz w badaniu T-I/P-1 wykazują duże wskaźniki, ale w rzeczywistości nie wynika to, z dużego napływu absolwentów, rejestrujących się jako osoby bezrobotne, lecz z faktu, pozostawania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w dostępnych im kierunkach zawodowych.

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Analizując dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w badaniu T-I/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w I półroczu 2009 roku, należy stwierdzić, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które ukazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	„72”	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
2.	„31”	Średni personel techniczny
3.	„74”	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

4.	„34”	Pracownicy pozostałych specjalności
5.	„32”	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia
6.	„24”	Pozostali specjaliści
7.	„52”	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
8.	„51”	Pracownicy usług osobistych i ochrony
9.	„71”	Górnicy i robotnicy budowlani
10.	„61”	Rolnicy

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półroczu 2009 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych (por. tabela nr 1). Powyższe zestawienie nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec 2008 roku.

Biorąc pod uwagę stan na koniec 2008 roku oraz stan za I półrocze 2009 roku zauważyć można, że w siedmiu grupach zawodowych (tj. robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, średni personel techniczny, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy pozostałych specjalności, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia, pracownicy usług osobistych i ochrony, górnicy i robotnicy budowlani) nie zachodziły zmiany i ich wskaźnik pozostał na tym samym poziomie.

Różnice wynikające jedynie z przeszerogowań na poszczególnych pozycjach w tabeli wystąpiły natomiast w grupach zawodowych tj. pozostali specjaliści oraz modelki, sprzedawcy i demonstratorzy, natomiast na miejscu dużej grupy pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach pojawiła się duża grupa zawodowa rolnicy. Wynikać to może z faktu, że na lokalnym rynku pracy rozwija się branża usługowa i bezrobotni mogą w niej znaleźć zatrudnienie, dlatego też zawody z grupy pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach nie znajdują się w grupach zawodów wykazujących najwyższy wskaźnik bezrobocia.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-I/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w I półroczu 2009 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej odnotowano 760 zgłoszonych ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych).

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie:

Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2009 roku
1.	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	143
2.	419101	Pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]	99
3.	914103	Robotnik gospodarczy	86
4.	522107	Sprzedawca	85
5.	913207	Sprzątaczką	21
6.	343201	Księgowy [samodzielny]	12
7.	413103	Magazynier	11
8.	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	10
9.	931301	Robotnik budowlany	10
10.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	9

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu -I półrocza 2009 roku.

Powyższe zestawienie oraz analiza tych samych danych za 2008 rok pozwala zauważyć, iż niezmiennie do Powiatowego Urzędu Pracy wpływają oferty pracy w zawodach wskazanych w pozycji nr 1-5 i nr 10 w/w tabeli. Wzmożony napływ ofert pracy, w porównaniu do analogicznej tabeli obrazującej oferty wpływające do PUP

w 2008 roku, wystąpił natomiast w I półroczu 2009 roku w zawodach wymienionych w poz. 6-9 powyższego zestawienia. Jak wskazuje analiza ofert pracy, pod względem zgłoszonych przez pracodawców wymogów stawianych w stosunku do kandydatów do zatrudnienia, pracodawcy (w szczególności przedsiębiorcy prywatni) są mało zainteresowani zatrudnieniem osób z wyższym wykształceniem. Najczęściej cenione są posiadane umiejętności i staż pracy w zgłaszanym zawodzie.

W badanym okresie największa ilość ofert pracy skierowana była do pracowników biurowych oraz administracyjnych. Ale należy zauważyć, że wśród 760 ofert pracy znajdują się oferty stażu, gdzie najczęściej występują zawody biurowe i administracyjne. Na trzecim miejscu w powyższym zestawieniu znajduje się zawód, na który występuje duże zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy tj. robotnik gospodarczy. W omawianym okresie, jak obrazuje powyższa tabela do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowi Mazowieckiej wpłynęło także stosunkowo dużo ofert pracy w zawodzie sprzątacza. Zawody te stanowią niejednokrotnie odpowiednią ofertę pracy dla zarejestrowanych osób bezrobotnych bez kwalifikacji. Jak wyżej wspomniano wiele napływających ofert pracy dotyczy prac subsydiowanych: tj. oferty stażu, prac interwencyjnych czy robót publicznych. Głównie oferty subsydiowane wpływają w zawodach takich jak: pracownik biurowy, pracownik administracyjny, sprzedawca, robotnik gospodarczy czy też sprzątacza, co tłumaczy i potwierdza obecność tych zawodów w najwyższych pozycjach tabeli.

Zawody, które pojawiły się na pozycji od 6 do 9 w tabeli nr 3 tj. księgowy (samodzielny), magazynier, operator maszyn do obróbki skrawaniem oraz robotnik budowlany obrazują natomiast zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych bez udziału środków publicznych. Może to oznaczać, że na rynku pracy brak jest bezrobotnych posiadających umiejętności, wykształcenie oraz staż pracy do wykonywania takich zawodów, jeżeli pracodawcy gotowi są zatrudnić na nich pracowników bez wsparcia ze środków Funduszu Pracy, ale z własnych funduszy.

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Sytuacja bardzo podobnie wygląda na płaszczyźnie grup zawodowych, gdzie w I półroczu 2009 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2-cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	34	Pracownicy pozostałych specjalności
2.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
3.	41	Pracownicy obsługi biurowej
4.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
5.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
6.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony
7.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
8.	71	Górnicy i robotnicy budowlani
9.	23	Specjaliści szkolnictwa
10.	82	Operatorzy i monterzy maszyn

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I- półrocza 2009 roku.

Wyżej wymienione zestawienie powiązane jest z tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych.

Analiza powyższej tabeli wskazuje, że wysokie szanse na zatrudnienie, mają osoby posiadające kwalifikacje do pracy w zawodach zaliczanych do następujących dużych grup: „Pracownicy pozostałych specjalności”, „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”, „Pracownicy obsługi biurowej”, „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”. Natomiast niższy wskaźnik mają osoby zakwalifikowane do grupy „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”, „Pracownicy usług osobistych i ochrony”, „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”, „Górnicy i robotnicy budowlani”, „Specjaliści szkolnictwa” oraz „Operatorzy i monterzy maszyn”.

Należy zaznaczyć, że zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy są realizowane także w ramach subsydiowanych form lub instrumentów rynku pracy tj. bezrobotni kierowani są na formy takie jak: staż, roboty publiczne czy prace interwencyjne. Skorzystanie z subsydiowanej formy aktywizacji zawodowej nie obciąża pracodawcy kosztami utworzenia miejsca pracy lub obciąża w niewielkim stopniu. Zakres obowiązków wykonywanych na stanowiskach np. stażu nie wymaga ponadto specjalistycznej wiedzy oraz specyficznych umiejętności i kwalifikacji od potencjalnych kandydatów.

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1.

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	914103	Robotnik gospodarczy	86,0000
2.	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracyjny]	23,8333
3.	821103	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	10,0000
4.	419101	Pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]	7,6154
5.	421102	Kasjer handlowy	5,0000
6.	513102	Opiekunka dziecięca	4,0000
7.	232108	Nauczyciel języka obcego	3,5000
8.	931203	Robotnik drogowy	3,5000
9.	346104	Pracownik socjalny	3,0000
10.	712901	Konserwator budynków	3,0000
11.	721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	3,0000
12.	422201	Recepcjonista	2,5000
13.	913207	Sprzątaczką	2,1000
14.	232105	Nauczyciel geografii	2,0000

15.	311101	Laborant chemiczny	2,0000
16.	713201	Głazurnik	2,0000
17.	915202	Dozorca	2,0000
18.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	1,1250

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-VP-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I- półrocza 2009 roku.

Zawody deficytowe występują na rynku pracy znacznie rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Jest to spowodowane tym, że istnieje większe zapotrzebowanie na pracowników o danych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba osób posiadających te kwalifikacje. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto zatem rozpatrywać z uwzględnieniem różnych źródeł pozyskiwania pracowników, a więc należy mieć na względzie fakt, że pracodawcy nie każde wolne miejsca zatrudnienia zgłaszają do Urzędu, a np. zamieszczają tylko oferty pracy w prasie lokalnej.

Porównując zestawienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wg stanu na koniec 2008 roku ze stanem za I półrocze 2009 roku stwierdzić można, że tylko zawód opiekunka dziecięca znajduje się na tej samej pozycji tabeli. Natomiast większość zmieniła swoje pozycje, a nieliczne grupy wyeliminowane zostały przez inne zawody.

Z powyższego zestawienia wynika ponadto że powiat ostrowski, potrzebuje pracowników w zawodach obejmujących w większości wykształcenie zawodowe lub średnie. Istnieje zapotrzebowanie na kształcenie młodzieży w konkretnych i sprecyzowanych zawodach takich jak operator maszyn do obróbki skrawaniem czy spawacz ręczny łukiem elektrycznym. Zawody wskazane w tabeli są bardzo podobne do zawodów występujących w najczęściej zgłaszanych ofertach pracy (por. tabela nr 3). Ta sytuacja dotyczy zawodów tj. robotnik gospodarczy, operator maszyn do obróbki skrawaniem, pracownik biurowy czy pracownik administracyjny, co wyjaśnia trudności w doborze pracowników na stanowiska pracy w w/w zawodach. Zauważalny jest również wzrost popytu na spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym oraz pracowników związanych ze świadczeniem opieki (tj. opiekunka dziecięca).

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	522107	Sprzedawca	0,8763
2.	515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	0,7500
3.	913204	Pomoc kuchenna	0,7500
4.	916201	Robotnik placowy	0,7500
5.	514102	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer]	0,6250
6.	322402	Technik fizjoterapii	0,5000
7.	322601	Technik farmaceutyczny	0,5000
8.	512302	Kelner	0,5000
9.	514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,5000
10.	712204	Zbrojarz	0,5000
11.	913202	Palacz pieców zwykłych	0,5000
12.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,5000
13.	931301	Robotnik budowlany	0,4545
14.	224101	Pielęgniarka	0,3333
15.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,3333
16.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,2857
17.	932103	Pakowacz	0,2727
18.	322401	Masażysta [zawód szkolny: Technik masaży]	0,2500
19.	741104	Rzeźnik wędliniarz	0,2500
20.	714101	Malarz budowlany	0,2308
21.	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,2000
22.	713604	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,2000
23.	741203	Piekarz	0,1905
24.	741201	Cukiernik	0,1765
25.	712102	Murarz	0,1739
26.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1667

27.	742204	Stolarz	0,1579
28.	312102	Technik informatyk	0,1538
29.	724301	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1515
30.	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1429
31.	512201	Kucharz	0,1429

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I- półroczu 2009 roku.

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki grup zawodów należy stwierdzić, że większość zarejestrowanych osób bezrobotnych reprezentuje zawody zaliczane do zawodów nadwyżkowych na rynku pracy. Oznacza to, że istnieje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy na zawody, którymi legitymują się bezrobotni niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. W większości zawodów wskaźnik intensywności nadwyżki równy był zeru, tj. napływowi bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy w tym samym zawodzie.

Porównując powyższe zestawienie zawodów nadwyżkowych z tabelą opracowaną w końcu 2008 roku można zauważyć, że zawody nadwyżkowe w większości obejmują wykształcenie na poziomie zawodowym. Wnioski jakie się nasuwają są więc oczywiste. Na rynku pracy jest nasycenie pracowników wykwalifikowanych w zawodach, w których do Powiatowego Urzędu Pracy nie wpływają oferty pracy.

Ponadto analizując powyższe zestawienie można zauważyć, że część bezrobotnych jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami nie ograniczającymi się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem – w zależności od potrzeb rynku pracy – podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Rozpatrując konkretne zawody nie uwzględnia się podobieństwa kwalifikacyjnego niektórych z nich a także faktu, iż do wykonywania pewnych prac nie są potrzebne żadne kwalifikacje np. w takich zawodach jak: robotnik placowy czy robotnik budowlany. Ranking zawodów nadwyżkowych jest bardziej rozbudowany niż w przypadku zawodów deficytowych, gdyż na lokalnym rynku pracy w dalszym ciągu, pomimo prób dostosowania kwalifikacji osób pozostających bez zatrudnienia do potrzeb rynku pracy, istnieje masowe zjawisko kształcenia się młodzieży w szkołach ponadgimnazjalnych w kierunkach dostępnych im na terenie powiatu ostrowskiego.

Zestawienie zawodów zrównoważonych przedstawia się następująco:

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	214506	Inżynier mechanik – technologia mechaniczna	1,0000
2.	223903	Fizjoterapeuta	1,0000
3.	235901	Nauczyciel bibliotekarz	1,0000
4.	313104	Fotograf	1,0000
5.	322503	Technik weterynarii	1,0000
6.	413103	Magazynier	1,0000
7.	621201	Ogrodnik terenów zieleni	1,0000
8.	712302	Stolarz budowlany	1,0000
9.	721303	Blacharz samochodowy	1,0000
10.	811102	Operator koparek i zwałowarek	1,0000
11.	832301	Kierowca ciągnika siodłowego	1,0000
12.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	1,0000
13.	915206	Woźny	1,0000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I- półrocza 2009 roku.

W omawianym okresie odnotowano 13 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. Osoby posiadające kwalifikacje z tej grupy, teoretycznie nie powinny mieć problemu z podjęciem odpowiedniego zatrudnienia. Jak wynika z powyższego zestawienia zawody zrównoważone obejmują m.in wykształcenie wyższe, co sugeruje stabilność zawodową osób kończących studia, ale też osób legitymujących się wykształceniem zawodowym w kierunku stolarz budowlany, blacharz samochodowy czy operator koparek i zwałowarek lub posiadających uprawnienia do wykonywania zawodu kierowca operator wózków jezdniowych.

V. Wnioski

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz szczegółowych analiz zamieszczonych pod każdą przedstawioną w niniejszym raporcie tabelą można stwierdzić, że największe trudności ze znalezieniem pracy mają osoby bez zawodu oraz te, które nigdy nie pracowały. Opracowanie wskazuje ponadto, że wiele osób bezrobotnych ma trudności ze znalezieniem zatrudnienia w wyuczonym zawodzie. Duża grupa bezrobotnych posiada bowiem kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodów znajdujących się w rankingu zawodów nadwyżkowych. Przy tym należy pamiętać, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie sprawozdawczym reprezentować zarówno zawód deficytowy jak i nadwyżkowy, gdyż tylko jeden z nich jest uwzględniany w statystyce rynku pracy. Kolejnym wnioskiem wynikającym z monitoringu jest niedopasowanie posiadanego zawodu przez osoby kończące szkoły, do potrzeb pracodawców, co wynika często z mody na ukończenie danej szkoły, a tym samym zdobyciem kwalifikacji zgodnych z kierunkiem kształcenia w tej szkole, a nie z rzeczywistego zapotrzebowania na rynku pracy. Tak jest chociażby w przypadku zawodu sprzedawca, którym legitymują się absolwenci szkół handlowych. Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykazał, że w zestawieniu ogólnym dominują zawody nadwyżkowe, które znacznie przewyższają liczbę zawodów deficytowych, co sugeruje, że przed przyszłymi pracownikami będą stawiane wymagania dotyczące elastyczności zawodowej oraz edukacyjnej w celu nabywania nowych kwalifikacji zawodowych.